

साना कृषि सडक निर्माण, मर्मत तथा संचालन कार्यविधि, २०७५

प्रस्तावना: प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को बजेट कार्यक्रममा रहेको साना कृषि सडक निर्माण तथा मर्मत कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न र ग्रामीण क्षेत्रमा उत्पादन हुने कृषि तथा पशुपंछीजन्य उपजहरुलाई शहरी क्षेत्रमा पुर्याई उपभोक्ताको माग अनुरूप सहज रूपमा आपूर्ति हुने स्थिति सिर्जना गरी कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण र व्यवसायिकरण मार्फत कृषकहरुको जीवनस्तर अभिवृद्धि गर्न आवश्यक भएकोले प्रदेश सरकार मन्त्रिपरिषद यस कार्यविधि स्वीकृत गरी लागू गरिएको छ ।

परिच्छेद- १

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस कार्यविधिको नाम "साना कृषि सडक निर्माण, मर्मत तथा संचालन कार्यविधि, २०७५" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृत भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा,-

(क) "कार्यालय" भन्नाले कृषि ज्ञान केन्द्र सम्झनु पर्छ ।

(ख) "प्रदेश" भन्नाले प्रदेश नम्बर तीन सम्झनु पर्छ ।

(ग) "मन्त्रालय" भन्नाले भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(घ) "मूल्याङ्कन समिति" भन्नाले यस कार्यविधिको दफा (४) अनुसार गठित समितिलाई सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "साझेदार संस्था" भन्नाले साना कृषि सडक निर्माण, मर्मत र संचालन गरी कृषि उपज बजारीकरण गर्न इच्छुक कृषक समुह, कृषि सहकारी संस्था, कृषि फार्म, कम्पनी, स्थानीय उपभोक्ता समिति, तथा सामुदायिक वनलाई सम्झनु पर्छ ।

(च) "साना कृषि सडक" भन्नाले बढीमा दश किलोमिटरसम्म लम्बाई भएका र सो दुरीमा मूल सडक छुने कच्ची प्रकृतिको कृषि पकेट क्षेत्रसंग जोडीने सडकलाई सम्झनु पर्छ ।

(छ) "स्थानीय तह" भन्नाले यस प्रदेशमा रहेका महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

३. उद्देश्य: यस कार्यविधिको उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम हुने छन्:-

- (क) ग्रामीण क्षेत्रमा उत्पादन हुने विभिन्न कृषि तथा पशुपन्छीजन्य उत्पादनहरूलाई शहरी क्षेत्रमा विक्रि बितरण गर्न सहज बनाउन साना कृषि सडक निर्माण गरी राजमार्ग, सहायक राजमार्ग (फिडर सडक), जिल्ला स्तरीय तथा ग्रामीण सडकसँग जोड्ने,
- (ख) कृषि क्षेत्रलाई व्यवसायिकरण तथा विविधिकरण गर्ने,
- (ग) ग्रामीण क्षेत्रमा रोजगार बृद्धि गरी कृषकहरूको जीवनस्तर उकास्ने ।

परिच्छेद - २

संस्थागत व्यवस्था

४. मूल्याङ्कन समिति: (१) प्रस्ताव मूल्याङ्कन गरी साझेदार संस्था छनौटको सिफारिस गर्न सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ तथा प्रदेश सार्वजनिक खरिद अन्तरिम कार्यविधि, २०७५ मा व्यवस्था भए बमोजिमको मन्त्रालयमा मूल्याङ्कन समिति रहनेछ:-

(२) प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भएको अतिरिक्त मूल्याङ्कन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) मूल्याङ्कन समितिले आवश्यकता अनुसार मूल्याङ्कन तथा अन्य मापदण्डहरू तयार गरी स्वीकृतिका लागि मन्त्रालयमा पेश गर्ने,
- (ख) मूल्याङ्कन समितिले प्राप्त प्रस्तावहरू तोकिएको मापदण्ड बमोजिम मूल्याङ्कन गरी स्वीकृतिका लागि मन्त्रालयमा पेश गर्ने ।

५. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन: (१) यस कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्यालयले गर्नेछ ।

(२) यस कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन आवश्यकता अनुसार मन्त्रालय, कृषि विकास निर्देशनालय र कार्यालयले गर्न सक्नेछन् ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम गरिएको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-३

कार्यक्रम संचालन

६. प्रस्ताव आव्हान: (१) मन्त्रालयले कार्यक्रम संचालन गर्न इच्छुक साझेदार संस्थाहरूबाट निवेदन दिन पन्ध्र दिनको म्याद दिई अनुसूची-१ बमोजिमको सूचना राष्ट्रिय पत्रिकामा प्रकाशन गरी निवेदन माग गर्नेछ ।

Handwritten signatures and marks at the bottom of the page.

(२) उपदफा (१) बमोजिम आह्वान गरिएको प्रस्तावमा इच्छुक साझेदार संस्थाले अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा मन्त्रालयमा प्रस्ताव र निवेदन दिन सक्नेछन् ।

७. प्रस्तावको जानकारी: मन्त्रालयले स्वीकृत गरेका प्रस्तावको जानकारी सम्बन्धित कार्यालय र सम्बन्धित साझेदार संस्थालाई गराइनेछ ।

८. सम्झौता: (१) प्रस्ताव स्वीकृत भएका साझेदार संस्थाले जानकारी प्राप्त गरेको पन्ध्र दिनभित्र अनुसूची-३ बमोजिम सम्बन्धित कार्यालयमा सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समयसीमा भित्र सम्झौता गर्न नआएमा क्रमश दोस्रो र तेस्रो प्राथमिकतामा रहेका साझेदार संस्थासँग सम्झौता गर्न सकिनेछ ।

(३) रितपूर्वकको एक मात्र प्रस्ताव दर्ता हुन आएमा छनौट गरी सम्झौता गर्न बाधा पर्ने छैन ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम सम्झौता गर्न नआएमा वा रितपूर्वक कुनै पनि प्रस्ताव पर्न नआएमा पन्ध्र दिनको म्याद दिई पुनः सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ४

कार्यक्रम संचालनको आर्थिक पक्ष

९. अनुदान: साना कृषि सडक निर्माण र मर्मत गर्न प्रदेश सरकारले स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा व्यवस्था भए बमोजिम कुल लागतको नब्बे प्रतिशत र साझेदार संस्थाले दस प्रतिशत लगानी गर्नु पर्नेछ । साझेदार संस्थाले गर्ने लगानी जनश्रमदान तथा नगद वा दुवै हुन सक्नेछ ।

१०. भुक्तानी प्रक्रिया: निर्माण वा मर्मत कार्यको भुक्तानीको लागि साझेदार संस्थाको निर्णय, स्थानीय निकायको प्राविधिक शाखाको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र स्थानीय तहको कृषि शाखाको सिफारिस अनुसार कार्यालयले साझेदार संस्थाको खातामा रकम जम्मा गरी गर्नेछ । कार्य प्रगति र सुपरिवेक्षणको आधारमा साझेदार संस्थाले पेश गरेको रनिङ्ग/अन्तिम बिललाई कार्यालयबाट तोकिएको प्राविधिकको सिफारिसमा बढीमा तीन किस्तामा भुक्तानी गरिनेछ । यसरी भुक्तानी गर्दा पहिलो किस्ता बीस, दोस्रो किस्ता चालिस र तेस्रो किस्ता चालिस प्रतिशतका दरले भुक्तानी गरिनेछ । बैंक जमानतको आधारमा अनुदान रकमको प्रथम किस्ता बापतको रकम बीस प्रतिशत मोबिलाइजेशन पेशकी उपलब्ध गराउन सकिनेछ । साथै अन्तिम किस्ता भुक्तानीका लागि पेश गर्दा साना कृषि सडक निर्माण र मर्मत सम्बन्धी कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश गरी मन्त्रालयबाट स्वीकृति भए पश्चात मात्र भुक्तानी गरिनेछ । नेपाल सरकारको नियमानुसार अग्रिम आयकर कट्टा गरिनेछ ।

११. कारबाहीको व्यवस्था: (१) सम्झौता अनुरूप काम नगर्ने साझेदार संस्थालाई कार्यालयले अनुदान रोक्का गर्नेछ ।

३

(२) साझेदार संस्थाले सम्झौता बमोजिम अनुदान रकम लिई दुरुपयोग गर्नेमा संस्थाबाट दश प्रतिशत जरिवाना सहित अनुदान रकम असुल उपर गरिनेछ ।

१२. संशोधन : यो कार्यविधि कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्चन परेमा मन्त्रालयले संशोधन गर्न सक्नेछ ।

१३. प्रचलित कानून बमोजिम हुने : यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका विषयमा यसै कार्यविधि बमोजिम र अन्य विषयका हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

शुभ

अनुसूची - १

(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

प्रस्ताव आव्हानको सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०७५ / /

यस भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, प्रदेश नं. ३, हेटौँडाको आ.व. को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार साना कृषि सडक निर्माण, मर्मत तथा संचालन कार्यविधि, २०७५ अनुसार साना कृषि सडक निर्माण, मर्मत तथा संचालन गर्न इच्छुक यस प्रदेशका कृषक समुह, कृषि सहकारी संस्था, कृषि फार्म, कम्पनी, स्थानीय उपभोक्ता समिति, तथा सामुदायिक वनले यो सूचना प्रकाशित भएको १५ औं दिनसम्ममा कार्यालय समय भित्र आईपुग्ने गरी देहाय बमोजिमका कागजात सहित निवेदन साथ प्रस्ताव दर्ता गर्नुहुन आव्हान गरिन्छ । साथै रित नपुगेका वा म्याद नाघी प्राप्त हुन आएका प्रस्तावहरु छनौटका लागि समावेस हुन नसक्ने व्यहोरा समेत जानकारी गराईन्छ ।

तपशील

- (१) रु - ११०.को हुलाक टिकट टाँस गरेको निवेदन,
- (२) आवेदकको नेपाली नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपी र संस्थाको हकमा संस्था दर्ता तथा नविकरण गरेको प्रमाणपत्र,
- (३) संस्थाको हकमा स्थायि लेखा नम्बर (PAN) दर्तानविकरण/ प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिप,
- (४) प्रस्तावकले लागत साझेदारी गर्ने र अन्य निकायबाट अनुदान लिए/नलिएको प्रतिबद्धतापत्र,
- (५) प्रस्ताव अनुसारको डिजाइन तथा लागत अनुमान ।

अनुसूची-२
(दफा ६ सँग सम्बन्धित)
प्रस्तावपत्र

क) प्राविधिक प्रस्ताव:						
१	प्रस्तावित कार्यक्रमको नाम					
२	कार्यक्रम कार्यान्वयन हुने स्थानको ठेगाना					
३	आवेदकको नाम					
४	ठेगाना					
५	आवेदकको सम्पर्क टेलिफोन नं., फ्याक्स नं., मोबाइल नं.					
६	आवेदकको email address					
७	आवेदक संस्थाको दर्ता नम्बर					
८	दर्ता भएको निकाय र दर्ता मिति					
९	आवेदक संस्थाको उमेर (दर्ता वा स्थापना पश्चातको अवधी वर्षमा)					
१०	भ्याट /पान दर्ता नम्बर					
११	प्रस्तावित कार्यक्रमको अनुमानित लागत रु.					
१२	प्रस्तावकले आफ्नै श्रोतबाट च्यहोर्ने रकम रु.					
१३	मन्त्रालयसंग माग गरेको रकम रु.					
१४	प्रस्तावित कार्यक्रमको उद्देश्य:					
१४१.						
१४२.						
१४३.						
१४४.						
१४५.						
१५	प्रस्तावित कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलमा बिद्यमान भौतिक पूर्वाधारहरु:					
१५१.	सडक सुविधा (छ/छैन)		नजिकको बजारको नाम			
१५२.	कस्तो सडक छ (कच्चि/पक्कि)		बजार सम्मको दुरी (कि.मी.)			
१६	प्रस्तावित कार्यक्रमबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुनेको संख्या:					
१७	लक्षित समुदाय (अप्रत्यक्ष लाभान्वित हुनेको संख्या)	पुरुष	महिला	दलित	जनजाती	अन्य
१८	प्रस्तावित कार्यक्रमबाट सम्पन्न गरिने कृयाकलापहरुको विवरण:					
१८१.						

६

६

१८२.	
१८३.	
१९	कृष्याकलाप कार्यान्वयन योजना:
	योजना
१९१.	श्रावण
१९२.	भाद्र
१९३.	आश्विन
१९४.	कार्तिक
	मंसिर
	पौष
	माघ
	फाल्गुण
	चैत्र
	वैशाख
	जेष्ठ
	आषाढ
२०	कार्यक्रम समाप्ति पश्चात अपेक्षित उपलब्धिहरू (बुंदागत रूपमा सम्भव भए परिमाण समेत खुलाउने):
	अपेक्षित उपलब्धिहरू
	परिमाण
२०१.	
२०२.	
२०३.	
२०४.	
२१	प्रस्तावित कार्यक्रममा अन्य निकायहरू समेत सामेल हुने भए तिनको नाम र सहकार्य हुने रकम खुलाउने:
	प्रस्तावित कार्यक्रममा संलग्न निकायहरूको नाम र ठेगाना
	सहकार्य हुने रकम रु.
२११.	
२१२.	
२१३.	
२१४.	
२२	प्रस्तावकले विगत वर्षमा सम्पन्न गरेका उल्लेखनिय कार्यहरू (प्रस्तावित कार्यक्रमसंग मेलखाने मात्र):
२२.१	
२२.२	
२२.३	
२२.४	
२३	उपरोक्त कार्य सम्पादनका लागि भएको लगानी रकम रु.
२४	प्रस्तावित कार्यक्रम सम्बन्धी आवेदकको अनुभव र तालिम भए अवधी समेत खुलाउने :
	अनुभव तथा तालिमहरू
	अवधी
२४१.	
२४२.	
२४३.	
२४४.	
२५	प्रस्तावकसंग विद्यमान जनशक्ति विवरण:
	जनशक्ति विवरण
	शैक्षिक योग्यता
	तालीमको नाम र अवधी

Signature

Signature

२५१.			
२५२.			
२५३.			
२५४.			

२६ प्रस्तावित कार्यक्रमले सृजना गर्ने थप रोजगारी संख्या:

ख) आर्थिक प्रस्ताव:

प्रस्तावमा उल्लेखित कृयाकलापहरूको लागत अनुमान र सहकार्यको विस्तृत विवरण:

क्र. सं.	मुख्यमुख्य कृयाकलापहरू-	ईकाई	परिमाण	प्रति ईकाई दर	कुल लागत रकम रु.	प्रस्तावकको योगदान रु.	मन्त्रालयबाट अनुदान रु.	प्रस्तावकले बेहोर्ने रकमको स्रोत
१								
२								
३								
४								
जम्मा रकम रु.								
VAT रकम रु.								
कुल जम्मा रकम रु.								

उल्लेखित सम्पूर्ण विवरणहरू सही रूपमा पेश गरेको छुछौं । कहि/ कतै झुठो ठहरेमा कानून बमोजिम सजाय भोग्न तयार रहेको व्यहोरा समेत अवगत गराउँदछु/छौं ।

प्रस्तावक संस्थाको जिम्मेवार पदाधिकारीको	
नाम:	
पद:	
हस्ताक्षर:	
मिति:	
संस्थाको छाप	

(Handwritten signatures)

अनुसूची-३
(दफा ८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

सम्झौतापत्र

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, प्रदेश नं. ३ हेटौडा, अन्तर्गतका कृषि ज्ञान केन्द्र,..... आ.व. को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत लागत साझेदारीमा आधारित साना कृषि सडक निर्माण, मर्मत तथा संचालन सम्बन्धी मिति गतेको राष्ट्रिय दैनिक स्थानिय दैनिक पत्रिकामा/ स्थानिय साप्ताहिक/ प्रकाशित सूचना मुताबिक पेश हुन आएका प्रस्तावहरु मध्ये श्री को प्रस्ताव छनौट भएको हुंदा कृषि ज्ञान केन्द्र,..... (यसपछि प्रथम पक्ष भनिने) र श्री (यसपछि दोस्रो पक्ष भनिने) बिच तपशिल अनुसारका शर्तहरु पालना गर्ने गरी साना कृषि सडक निर्माण, मर्मत तथा संचालन कार्यक्रम संचालनका लागि द्विपक्षिय- सम्झौता गरी बुझिलियो/दियो ।

तपशिल:

१. प्रथम पक्षले लागत साझेदारीमा आधारित साना कृषि सडक निर्माण, मर्मत तथा संचालन सम्बन्धी कार्यक्रमको लागी विनियोजित रु..... मध्ये दुई प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी वापतको रु कट्टा गरी दोश्रो पक्षलाई रु. (अक्षरपी.....) बराबरको आर्थिक अनुदान प्रदान गर्नेछ ।
२. दोश्रो पक्षले बांकी रकमको व्यवस्था गरी यस प्रदेशकोपालीका, नं. बडाको भन्ने स्थानमासम्ममा कार्यक्रम सम्पन्न गर्नेछ ।
३. दोश्रो पक्षले प्रथम पक्ष समक्ष पेश गरेको स्वीकृत प्रस्ताव पत्र मुताबिकको डिजाईन र स्टिमेट अनुसारका सम्पुर्ण कार्यहरु उच्च गुणस्तर कायम राखी निर्धारित समय भित्र सम्पन्न गर्नेछ ।
४. कार्यक्रम संचालनका लागी आवश्यक निर्माण सम्बन्धी डिजाईन, इष्टिमेट, सुपरभिजन, रनिङ विल, अन्तिम विल र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन लगायतका सबै प्राविधिक कार्यहरु तथा निर्माण, खरिद, ढुवानी, संचालन र जग्गाको व्यवस्था आदी दोश्रो पक्षले गर्नेछ ।
५. दोश्रो पक्षले शुरुमा आफ्नो तर्फको लगानीबाट सम्पन्न भएको कामको नियमानुसारको भ्याट बिल, दाखिला प्रतिवेदन, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन र आवश्यक अन्य कागजात सहित भुक्तानीका लागी प्रथम पक्ष समक्ष निवेदन पेश गरे पश्चात स्थलगत प्राविधिक प्रतिवेदनका आधारमा मनासिव ठहरे दोश्रो पक्षको बैङ्क खातामा प्रथम पक्षले किस्ताबन्दीमा भुक्तानी दिनेछ ।
६. प्रथम पक्षले कुनै पनि बखत संचालित कार्यको अनुगमन /निरिक्षण गरी सम्झौता मुताबिक कार्य भए /नभएको हेर्न र आवश्यक सल्लाह सुझाव दिन सक्नेछ ।

[Handwritten signature]

९

[Handwritten signature]

दोस्रो पक्षले कार्यक्रम सञ्चालन स्थलमा अनिवार्य रूपले कार्यक्रमको नाम, ठेगाना तथा सहयोगी निकायको नाम र अनुदान रकम उल्लेखित बोर्ड सबैले देखे गरी राखेछ ।

८. कार्यक्रम सन्चालनका दौरान वा सम्पन्न भए पश्चातको सन्चालन, मर्मत सम्भार, व्यवस्थापन, जोखिम र दिगोपनका लागी गरिने कार्यहरु तथा अप्रत्याशित रूपमा श्रृजित सबै प्रकारका दायित्व र जिम्मेवारी दोस्रो पक्षको हुनेछ ।
९. दोस्रो पक्षले नियमित रूपमा (कम्तिमा चौमासिक अवधिमा) कार्यक्रमको प्रगती, उपलब्धी एवं कारोबार सम्बन्धी विवरणहरु सम्बन्धित स्थानीय निकाय मार्फत प्रथम पक्षलाई अनिवार्य रूपमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
१०. कार्यक्रम सञ्चालनका दौरान कुनै कुरामा हेरफेर वा परिमार्जन गर्नु परेमा दुवै पक्षको आपसी सहमती अनुसार हुनेछ ।
११. सम्झौतामा उल्लेख हुन छुटेका विषयको हकमा प्रचलित कानून र दुवै पक्षको आपसी सहमती अनुसार हुनेछ ।
१२. द्विपक्षिय सम्झौता मुताबिकको काम नभै रकम दुरुपयोग हुन सक्ने देखेमा पथम पक्षले एक पटकका लागी सचेत गराउने र त्यसो गर्दा पनि सुधार नदेखिए एक पक्षिय रूपमा सम्झौता भंग गर्ने र हिनामिना भए बराबरको रकम दोस्रो पक्षबाट सरकारी बाँकीबक्यौता सरह- असुल उपरको प्रकृया अगाडी बढाउन सक्नेछ ।

दोस्रो पक्षको तर्फबाट:

हस्ताक्षर:
नाम:
पद:
कार्यालय:
कार्यालयको छाप:
रोहवर

हस्ताक्षर:
नाम:
पद:
कार्यालय:
कार्यालयको छाप:

इति सम्बन्त साल महिना गते रोज शुभम् ।

प्रथम पक्षको तर्फबाट:

हस्ताक्षर:
नाम:
पद:
कार्यालय:
कार्यालयको छाप:

हस्ताक्षर:
नाम:
पद:
कार्यालय:
कार्यालयको छाप: